

ПРОЛОГ

Королівський астролог Бафен примружився, дивлячись на зоряну мапу, й постарався не здригнутися, коли йому здалося, що зараз наймолодший принц Ельфгейму впаде й удариться своєю королівською головою.

Через тиждень після народження принца Кардана нарешті представляли Верховному королю. Попередніх п'ятьох спадкоємців він побачив одразу, новонародженими, червоними й верескливими, та леді Аша заборонила Верховному королю приходити до себе, доки не відчує, що достатньо відновилася після пологів.

Хлопчик, худий та зморщений, мовчав і витріщався на Елдреду чорними очима. Своїм маленьким хвостиком-батіжком він метляв із такою силою, що в нього мало не розмоталися пелюшки. Леді Аша, здавалося, не знала, як зручніше взяти його на руки. Ба більше, вона тримала його так, наче сподівалася, що її якнайшвидше позбавлять цього тягара.

— Розкажи нам про його майбутнє, — наказав Верховний король.

На представленні нового принца зібралося всього кілька осіб із Народу: смертний Вел Морен, який одночасно був придворним поетом і сенешалем, а також двоє членів Живої

Ради — міністр ключів Рандалін і Бафен. У порожньому залі слова Верховного короля розходилися луною.

Бафен завагався, та йому не було іншої ради, як відповідати. До принца Кардана Елдредові пощастило мати п'ятьох дітей — приголомшлива плодючість для Народу з такою рідкою кров'ю й рідкісними народженнями. Зорі вічували, що кожному маленькому принцові чи принцесі судилося чимало досягти в поезії та співах, у політиці, в добродієності й навіть у гріховності. Та цього разу він побачив серед зір дещо геть інакше.

— Принц Кардан буде вашою останньою дитиною, — промовив королівський астролог. — Він стане погібеллю корони та згубою престолу.

Леді Аша різко, судомно вдихнула. Вперше притулила дитину до себе, бажаючи її захистити. Малюк у неї на руках зіщулювався.

— Цікаво, хто вплинув на твоє тлумачення знамен. Може, тут доклала руку принцеса Еловін. Або принц Даїн.

«Може, було б краще, якби вона його впустила», — недобррозичливо подумав Бафен.

Верховний король Елдред провів рукою по підборіддю.

— Цьому ніяк не можна запобігти?

Те, що зорі давали Бафенові так багато загадок і так мало відповідей, було водночас чудово і сумно. Він часто шкодував, що не бачить усього чіткіше, але не цього разу. Астролог схилив голову, аби тільки не дивитися Верховному королю в очі.

— Лише з його пролітої крові може зродитися видатний правитель, але не раніше, ніж звершиться те, про що я вам сказав.

Елдред повернувся до леді Аші та її дитини, провісника нещастя. Малюк був мовчазний, як камінь, — не плакав і не агукав, — і досі метляв хвостом.

— Забери хлопчика, — сказав Верховний король. — Виховуй так, як вважатимеш за потрібне.

Леді Аша навіть не здригнулася.

— Я виховую так, як вимагає його становище. Він же, зрештою, принц і твій син.

У її тоні відчувалася злість, і Бафен через це з незадоволенням згадав, що деякі пророцтва справджуються через ті самі дії, що мали б їм запобігти.

Якусь мить усі стояли мовчки. Тоді Елдред кивнув Велові Морену, той пішов із помосту й невдовзі повернувся, несучи вузьку дерев'яну скриньку з накресленим на кришці орнаментом із коріння.

— Дарунок, — мовив Верховний король, — з нагоди твого внеску до роду Смілаксів.

Вел Морен відкрив скриньку, демонструючи вишукане кільце з важких смарагдів. Елдред підняв їх і надягнув на леді Ашу через голову. Тильним боком долоні торкнувся її щоки.

— Ваша щедрість незмірна, мій пане, — сказала вона, дещо пом'якшившись.

Малюк затиснув у кулачку один камінь, утупившись бездонними очима в батька.

— А тепер іди спочинь, — промовив Елдред уже тихіше. Цього разу вона скорилася.

Леді Аша пішла з гордо піднятою головою, обійнявши дитину ще міцніше. Бафен здригнувся від якогось лихого передчуття, геть не пов'язаного із зорями.

Верховний король Елдред більше не відвідував леді Ашу й не викликав її до себе. Можливо, він мав би відкинути своє невдоволення й виховувати сина. Та дивитися на принца Кардана для короля було все одно що зазирати в непевне майбутнє, тож він цього уникав.

Леді Аша, як мати принца, стала дуже популярною при Дворі, хоч і більше не цікавила Верховного короля. Примхлива

й легковажна, вона забажала повернутися до веселого життя придворної дами. Проте ходити на бали з немовлям на руках не могла, тому знайшла годувальницю — кішку, в якій народилися мертві кошенята.

Так тривало, доки принц Кардан не навчився повзати. Кішка тоді вже завагітніла новим виводком, а Кардан почав тягати її за хвоста. Вона втекла до стаєнь, так само покинувши його.

Тому він виріс у палаці, де його ніхто не пильнував і не плекав. Хто насмілювався б заважати принцові красти харчі з пишних столів і їсти під ними, несамовито пожираючи здобич? Його сестри та брати тільки сміялися, граючись із ним, наче з цуцням.

Одяг він носив лише вряди-годи, а замість нього вбирався у вінки з квітів і жбурлявся камінням, коли до нього намагалася підійти варта. Над ним не мав влади ніхто, крім матері, а вона рідко намагалася спинити його бешкети. Геть навпаки.

«Ти принц, — твердо казала вона йому, коли він тікав від конфлікту чи вагався віддати наказ. — Тобі належить усе. Тільки візьми це». А часом заявляла: «Я хочу цього. Дістань це для мене».

Кажуть, діти фейрі не схожі на дітей смертних. Їм не потрібно багато любові. Їх не треба вкривати ковдрою вночі — вони можуть спокійнісінько спати в холодному кутку бального залу, згорнувшись калачиком у скатертині. Їх не треба годувати: вони цілком задоволено хлиськають росу й закушують хлібом і вершками з кухонь. Їх не потрібно втішати, бо вони рідко плачуть.

Та хоч дітям фейрі й не потрібно багато любові, принцям фейрі таки необхідні поради.

Без них Карданові, коли його старший брат запропонував збити пострілом волосський горіх із голови смертного, не стало мудрості завагатися. Він діяв необачно й поведився владно.

— Влучна стрільба справляє неабияке враження на нашого батька, — сказав принц Даїн із ледь помітною глузливою посмішкою. — Та, можливо, це надто складно. Краще не намагатися, ніж зазнати невдачі.

Для Кардана, який не міг повернути доброзичливої батькової уваги, проте відчайдушно її жадав, ця перспектива була спокуслива. Він не питав себе, що то за смертний і як він опинився при Дворі. Звичайно, Кардан і не підозрював, що той чоловік був коханим Вела Морена й що в разі його загибелі сенешаль збожеволіє від горя. А це дасть змогу Даїнові набути помітнішого становища одесною Верховного короля.

— Надто складно? Краще не намагатися? Ці слова для боягузів, — заявив Кардан, сповнений дитячої бравади. Насправді брат його лякав, але це лише спонукало до більшої зухвалості.

Принц Даїн усміхнувся.

— Пропоную принаймні обмінятися стрілами. Тоді, якщо ти не влучиш, то зможеш сказати, що то схибила моя стріла.

Принц Кардан мав би поставитися до цієї доброти з підозрою, та стикався зі справжньою добротою надто рідко, щоб відрізнити її від фальшивої.

Замість цього він приклав Даїнову стрілу до тятиви й відтягнув її, цілячись у горіх. Його накрило тривожне передчуття. А що, як він не влучить? Чи навіть нашкодить чоловікові? Та відразу після цього Карданові майнула думка: він робить щось настільки страшне, що батько вже не зможе на нього не зважати; в душі спалахнула радість. Якщо він не може повернути увагу Верховного короля чимось добрим, то, певно, зуміє повернути її чимось дуже злим.

У Кардана затремтіла рука.

Смертний стежив за ним імлистими очима, заціпенівши зі страху. Звісно, він був зачарований. Ніхто не стояв би так із власної волі. Це й підказало йому рішення.

Кардан, видушивши із себе смішок, ослабив тятиву так, що стріла впала.

— Я не стрілятиму за таких умов, — сказав Кардан, дурнувато почувачись через свою відмову. — Вітер дме з півночі й куйовдить мені волосся. Воно так і лізе мені в очі.

Але принц Даїн підняв лук і випустив стрілу, яку йому взамін дав Кардан. Вона вразила смертного в горло. Той упав майже безшумно, так і не заплющивши очей і тепер витріщившись у порожнечу.

Це сталося так швидко, що Кардан не скрикнув і ніяк не зреагував. Просто витріщився на брата, поволі усвідомлюючи: сталося щось жахливе.

— Ох... — задоволено всміхнувся принц Даїн. — Прикро. Схоже, схибила твоя стріла. Мабуть, можеш поскаржитися нашому батькові на волосся, що лізе тобі в очі.

Опісля, попри заперечення принца Кардана, його слів не слухав ніхто. Даїн про це подбав. Він розповів про нерозсудливість наймолодшого принца, про його зухвалість, про його стрілу. Верховний король навіть не дав Карданові права на аудієнцію.

Хоча Вел Морен благав про страту, Кардана покарали за загибель смертного так, як карають принців. Замість Кардана Верховний король запроторив до Вежі Забуття леді Ашу — і зрадів тому, що в нього з'явився для цього привід, бо Елдредові та здавалася надокучливою і водночас ненадійною. Опікуватися принцом Карданом доручили Бейлкінові, найстаршому з королівських дітей, найжорстокішому та єдиному, хто був готовий його прийняти.

Так і виникла репутація принца Кардана. Йому залишалося хіба що її підтримувати.

Розділ

1

Я Джуд Дуарте, Верховна королева Ельфгейму у вигнанні, вранці зазвичай дримаю перед телевізором, по якому транслюють денні програми, дивлюся кулінарні конкурси, мультики й повтори шоу, учасники якого мають долати смугу перешкод, штрикаючи ящики та пляшки й перерізаючи цілу рибину. По обіді я треную свого брата Дуба, якщо він мені дозволяє. Вечорами виконую доручення місцевих фейрі.

Уваги до себе я не привертаю, як, певно, й мусила робити від початку. А якщо проклинаю Кардана, то маю проклинати й себе за те, що здуру полізла в ту пастку, яку він на мене поставив.

Дитиною я уявляла, як повертаюся до світу смертних. Ми з Терін і Віві розмовляли про те, як нам жилося, згадуючи пахощі свіжоскошеної трави й бензину, пригадуючи, як ганяли у квача задвір'ями всього району та хлюпались у схожій на відбілювач хлорованій воді літніх басейнів. Я мріяла про порошковий чай із льодом і фруктовий лід із апельсинового соку. Жадала приземленого: запаху розпеченого асфальту, обвислих дротів між вуличними ліхтарями, мелодій із реклами.

Тепер, навіки застрягнувши у світі смертних, я несамовито сумую за Краєм Фейрі. Мені хочеться магії, бракує її.

Можливо, навіть бракує страху. Почуваюся так, наче марную дні уві сні, тривожачись і ніколи не прокидаючись цілком.

Я вистукую пальцями по фарбованій деревині столу для пікніків. Надворі рання осінь, у штаті Мен уже прохолодно. Трава за стінами багатоквартирного будинку заплямована світлом надвечірнього сонця, а я тим часом дивлюсь, як Дуб у лісовій смузі між нашим житлом і шосе грається з іншими дітьми. Це дітлахи з того ж будинку, хтось молодший за нього, восьмирічного, а хтось старший, і всі вийшли з одного жовтого шкільного автобуса. Вони грають в абсолютно безладну війну, ганяючись одне за одним із дрючками. Б'ються по-дитячому, цілячись у зброю, а не в супротивника, та істерично сміючись, коли якийсь дрючок ламається. Я мимоволі зауважую, що вони вчать фехтування геть неправильно.

Та все одно дивлюся. І тому помічаю, коли Дуб користується чарами.

На мою думку, він робить це несвідомо. Крадеться до інших дітей там, де знайти укриття нелегко. Прямує до них, а вони наче й не помічають його, хоча Дуб на видноті.

Він дедалі ближче, а дітлахи досі й не глипають у його бік. Коли ж Дуб кидається на них, замахнувшись дрючком, вони верещать із цілковито щирого подиву.

Дуб був невидимий. Користувався чарами. А я, на яку було накладено гейс, щоб чари мене не обманювали, не помічала цього до кінця. Інші діти гадають, що він розумний або просто щасливчик. Лише я знаю, як необачно це було.

Чекаю, поки діти не рушають до своїх квартир. Вони розходяться по одному, доки не зостається тільки мій брат. Мені не потрібна магія, щоб підкрастися до нього, навіть попри листя під ногами. Одним швидким рухом я обхоплю Дубову шию рукою й так сильно притискаю йому горло, що він серйозно лякається. Пручається, мало не

буцаючи мене ріжками по підборіддю. Незле. Намагається вирватись, але старається мляво. Він здогадується, що це я, а я його не лякаю.

Я зміцнюю хватку. Якщо досить довго тиснути йому рукою на горло, він знепритомніє.

Дуб намагається заговорити, а тоді, певно, відчуває наслідки браку повітря. Забуває все, чого його навчали, і скаженіє: хвицяється, дряпає мені руки й кіпає мене по ногах. Від цього я почуваюся жахливо. Мені хотілося, щоб йому стало трішки лячно, щоб він достатньо злякався для відсічі, а не *вжахнувся*.

Я відпускаю, і він незграбно відходить, задиханий і з мокрими від сліз очима.

— Нащо це ти? — запитує він і з осудом дивиться на мене.

— Щоб нагадати тобі, що бій — це не гра, — відповідаю я, почувуючись, ніби промовляю не своїм голосом, а Мадоквим. Не хочу, щоб Дуб ріс так, як я, у гніві та страху. Проте хочу, щоб він *вижив*, а цього Мадок мене таки навчив.

І як мені дати йому те, що треба, коли я не знаю нічого, крім власного спаскудженого дитинства? Можливо, я ціную геть не ті його епізоди, які варто цінувати.

— Як ти боротимешся з противником, який захоче справді тобі нашкодити?

— Мені байдуже, — відказує Дуб. — Таке мені байдуже. Я не хочу бути королем. *Узагалі* не хочу бути королем.

На мить я просто витріщаюся на нього. Хочеться вірити, що він бреше, та він, звісно, не може брехати.

— Ми не завжди можемо обирати собі долю, — кажу я.

— Сама прав, якщо так бажаєш цього! — заявляє він. — Я цього не робитиму. Ніколи.

Доводиться заскреготіти зубами, щоб не закричати.

— Ти ж знаєш, що я не можу, бо у вигнанні, — нагадую я Дубові.